

Årsmelding 2010

1. ÅRSMELDINGENS INNHOLD

1. Innhold
2. Fondets virksomhet i 2010 – en oversikt
  - 2.1 Generelt
  - 2.2 Stiftelsens formål og oppgaver
  - 2.3 Styret og dets arbeid
  - 2.4 Administrasjon
  - 2.5 Revisor
3. Eierskap av Kavlikonsernet
4. Økonomi og forvaltning
5. Allmennyttig virksomhet
6. Utsikter
7. Miljøforhold og likestilling
8. Konsernregnskap
9. Fortsatt drift

2. KAVLIFONDETS VIRKSOMHET I 2010 – EN OVERSIKT

2.1 Generelt

O. Kavli og Knut Kavli's Allmennyttige Fond (Kavlifondet) eier Kavli Holding AS (Kavlikonsernet) og det er dette eierskapet som muliggjør Kavlifondets allmennyttige virksomhet. Noe av overskuddet i Kavlikonsernet reinvesteres for å styrke og utvikle konsernet, mens resten anvendes til allmennyttige formål innenfor forskning, kultur og humanitært arbeid. Tildelingene fra fondet er økt de siste årene. Det samlede beløpet til allmennyttige formål vil imidlertid kunne variere fra år til år.

Kavlifondets formål er den allmennyttige virksomheten. Men for at denne skal være mulig og kunne utvikles, så er også to andre oppgaver viktige: Utøvelse av eierskapet i Kavlikonsernet og forvaltningen av finansielle midler.

Styret utviklet en ny strategi i 2008. Implementeringen av denne har vært en hovedoppgave også i 2010. I tråd med den nye strategien har styret blant annet besluttet å legge om driften av fondet med blant annet vekt på klarere prioriteringer og færre, men større og mer langsiktige prosjekter. Dessuten går strategien ut på å aktivt søke prosjekter på bakgrunn av utvalgte satsingsområder istedenfor mer passivt kun å behandle innkomne søknader. Det tas derfor ikke lenger i mot søknader bortsett fra etter invitasjon. I stedet tar Kavlifondet i mot prosjektskisser som det gis fortløpende tilbakemeldinger på.

Det ble høsten 2008 gjennomført en undersøkelse blant alle ansatte i Kavliselskaper om Kavlifondets allmennyttige virksomhet. Resultatene fra undersøkelsen viser at det er stor stolthet, interesse og engasjement for Kavlifondet blant de ansatte i Kavlikonsernet. Undersøkelsen bekreftet samtidig at mange følte at Kavlifondet og

dets aktiviteter måtte bli mer tydelig og kjent. Dette er i samsvar med fondets nye strategi, og det har i 2010 vært gjennomført tiltak som har økt fondets synlighet internt i Kavlikonsernet.

Styret er glad for den positive oppslutningen om eierskapet hos ansatte i Kavlikonsernet. Styret er også glad for at fondets allmennyttige virksomhet inspirerer og er et viktig ledd i konsernets bedriftskultur. ”Verdiskaping for gode formål” er nå et overordnet mål i konsernet.

2.2 Stiftelsens formål og oppgaver

Av vedtektenes § 1 følger at Kavlifondet er en selvstendig juridisk person som har til formål gjennom tildeling av midler å fremme forskning og kulturelle og humanitære formål. Styret fastsetter nærmere retningslinjer og fatter vedtak om de enkelte tildelinger, og skal i tillegg forvalte fondets kapital og eierinteressene i Kavlikonsernet.

Kavlifondet har sitt sete i Bergen.

2.3 Styret og dets arbeid

Styret har i året 2010 hatt følgende sammensetning:

Reidar Lorentzen	-styreleder.
Aksel Mjøs	-styremedlem.
Solfrid Lind	-styremedlem.
Kjetil Smørås	-styremedlem frem til 22. juni 2010.
Tor Andersen	-styremedlem fra 22. juni 2010.

Reidar Lorentzens funksjonstid i styret utløp etter vedtektene i 2010, men han ble på styremøtet 15. september 2010 reoppnevnt for en periode på to år, samt valgt til styrets leder for samme periode.

Fondets styre har i løpet av året 2010 hatt 5 protokollførte styremøter. Årsregnskap og årsberetning for 2009 ble godkjent i styremøtet 22. juni 2010. I forbindelse med dette møtet ble det også gjennomført generalforsamling for Kavli Holding AS.

2.4 Administrasjon

Harald Schjelderup har vært fondets daglige leder i 2010. Fondets kontoradresse har i perioden vært Sandbrekkeveien 91 på Nesttun i Bergen.

2.5 Revisor

Fondets revisor har vært PricewaterhouseCoopers AS ved Jon Haugervåg.

3. EIERSKAP AV KAVLIKONSERNET

Kavli er et av Norges største, eldste og mest internasjonale næringsmiddelskonserner. Kavli har egne produksjonsanlegg i Norge, Sverige, Danmark, England og Skottland, og produktene blir solgt i mer enn 20 land. Kavlikonsernet sysselsetter mer enn 600 ansatte. I Norge inngår O. Kavli AS, Q-Meieriene AS og Vestfold Flatbrødfabrikk i konsernet.

I dag består Kavlikonsernet av flere selskaper, som alle er eid 100 prosent av Kavli Holding AS. Styret i Kavlifondet er generalforsamling i Kavli Holding AS. Finn Jebesen er styreleder i Kavli Holding AS, og Reidar Lorentzen og Aksel Mjøs representerer Kavlifondet i styret i Kavli Holding AS.

Styret i Kavlifondet er også holdt løpende orientert om konsernets virksomhet og resultatutvikling gjennom orienteringer på styremøter av konsernsjef Erik Volden.

Den positive resultatutviklingen for Kavlikonsernet fortsatte i 2010. Konsernet hadde i 2010 driftsinntekter på 2,018 milliarder kroner og et driftsresultat etter avskrivning på goodwill og varemerker på 121,961 millioner kroner. Utbyttet til Kavlifondet i 2010 ble fastsatt til 40 millioner kroner.

Styret er meget tilfreds med utviklingen i Kavlikonsernet både når det gjelder resultater og organisasjons- og kompetanseutvikling. Det er forventet at den positive resultatutviklingen fortsetter.

4. ØKONOMI OG FORVALTNING

Kavlifondets inntektskilder er årlig utbytte fra Kavli Holding AS, renter på lån til Kavli Holding AS samt avkastning på finansielle midler. I Kavlifondets nye strategi ser man det som ønskelig å bygge opp en egen kapitalreserve slik at man om nødvendig kan yte egenkapitaltilskudd til konsernet og slik at den allmenntilrette virksomheten ikke er avhengig av årlige utbytter.

Styret legger betydelig vekt på en forvaltningsstrategi som begrenser risikoen ved investeringene, hensyntatt en lengre investeringshorisont. Styret har, etter råd fra Gabler Wassum AS, vedtatt en investeringsstrategi for de finansielle midler. Aktuell aktivasammensetning pr. 31.12.10 innebærer en viss overvekt i aksjer og undervekt i pengemarkedsplasseringer mens øvrige aktivaklasser er maksimalt 0,5 prosentpoeng fra strategisk vekt. Avvikene skyldes verdiutvikling av aktivaklassene og ikke aktive investeringsbeslutninger. Avvikene vil korrigeres når man når fastsatte minimums eller maksimumsgrenser

Gjennomføringen av finansforvaltningen har vært løpende håndtert av styremedlem Aksel Mjøs og daglig leder, med rapportering og forankring i styremøtene. Gabler Wassum AS har også i 2010 vært Kavlifondets porteføljerådgiver.

Fondets egne driftskostnader (utenom tildelinger) i 2010 var kr. 3,072 mill kr. Inkludert i dette tallet er utgifter på kr 489 407,- til et bokprosjekt om Kavlikonsernets historie, og som er et allmenntilgjengelig prosjekt.

Kavlifondets finansportefølje har, utenom lånet til Kavli Holding AS, en markedsverdi på 148,5 mill. kroner pr. 31.12.10 og har i 2010 hatt følgende avkastning.

Aktivaklasser	Porteføljeandel (i %)	Avkastning i 2010 (i %)		
		Portefølje	Referanseindeks	Mer-/mindre avkastning
Pengemarked - Norge	3,8	2,6	2,3	0,3
Norske obligasjoner	14,3	5,1	4,4	0,7
Globale obligasjoner	14,4	11,4	6,6	4,8
Norske aksjer	14,3	20,2	18,3	1,9
Globale aksjer	33,4	9,4	12,5	-3,0
Eiendomsfond	10,2	13,5	13,5	0,0
Hedgefond	9,6	13,6	5,3	8,3
Totalportefølje	100,0	9,4	10,0	-0,5

Porteføljesammensetningen er basert på en strategi utviklet ut fra vurdering av fondets risikoevne og -vilje, inkludert forventede likviditetsbehov. Hele porteføljen er plassert i fond og følges opp månedlig gjennom samrapportering fra Gabler Wassum AS. Dette selskapet har også bistått styret i løpende vurderinger av forvaltningen. I tillegg til finansporteføljen har fondet en likviditetsplassering på kr 12,5 mill. pr. 31.12.10 i pengemarkedsfondet Storebrand Likviditet. Dette beløpet er holdt utenfor finansporteføljen for å være tilgjengelig for utdelinger og kostnader gjennom året.

Styret er fornøyd med avkastningen på de finansielle midlene i 2010. Styret har i 2010 påbegynt en vurdering av fondets samlede kapitalallokering, herunder vurdering av den kombinerte eksponeringen som eier, giver og finansiell investor. Denne prosessen vil fortsette i 2011.

Fondet har bokført sine verdipapirinvesteringer etter laveste verdis prinsipp.

Fondet har ingen forpliktelser utover de som er avsatt i regnskapet eller omtalt i denne årsmeldingen.

Styret mener at resultatregnskapet og balansen med tilhørende noter gir en fyllestgjørende informasjon om årets virksomhet og fondets stilling ved årsskiftet. Det er etter regnskapsårets utløp ikke inntrådt forhold som er av betydning for denne vurderingen av fondets stilling.

5. ALLMENNUTTIG VIRKSOMHET

Fondet har i 2010 videreført og intensivert arbeidet med en omlegging av fondets strategi når det gjelder tildeling av støtte til prosjekter innen fondets virkefelt.

Fondet kan i henhold til vedtektene gi støtte til allmennyttige prosjekter innenfor kultur, forskning eller humanitære formål. Fondet har i dag utdelinger innen alle disse tre områdene.

Styret besluttet høsten 2010 å ha følgende rettesnor for tildelingene den kommende tiden:

- Humanitære formål: 50 prosent.
- Forskning: 30 prosent.
- Kultur: 20 prosent.

Ved utgangen av 2010 er de samlede allmennyttige engasjementene omtrent på dette nivået.

I tillegg vil styret vektlegge geografisk spredning på prosjektene, samt at det vil holde et særlig fokus på ildsjeler og det å være en fødselshjelper for prosjekter som ellers ikke hadde blitt realisert.

I forhold til disse ser Kavlifondet sin rolle som en fødselshjelper for å få realisert ønskede prosjekter samt muliggjøre en senere oppskalering og utvidelse av disse basert på andre finansieringskilder.

Styret vil fortsatt løpende vurdere å støtte sosiale entreprenører som kan ”utgjøre en forskjell” og som effektivt skaper resultater av de midler som blir tildelt.

Styret vektlegger at prosjektene er betryggende organisert og har nødvendige ressurser, at det foreligger realistiske planer og kalkyler og at styret får tilbakemelding om oppnådde resultater.

Kavlifondet har over tid støttet flere allmennyttige prosjekter som har behov for ulike former for kompetansestøtte i tillegg til økonomisk støtte. Høsten 2010 ble det på bakgrunn av dette inngått en samarbeidsavtale med foreningen Econa (tidligere foreningen Siviløkonomene) som tar sikte på å samarbeide om utvalgte prosjekter som Kavlifondet støtter økonomisk, og hvor Econa kan stille medlemmer til disposisjon for prosjektet. Styret har forventninger til at dette samarbeidet kan utvikles til å bli nye og interessante modeller der allmennyttige prosjekter mottar både økonomisk støtte og kompetansestøtte som samlet bidrar til bedre samfunnsmessig resultatoppnåelse.

Vedtatte bevilgninger i 2010 var på kr. 16.891.941,17, inkludert kostnader til bokprosjektet om Kavlikonsernets historie på kr 489 407,-. Per 31.12.10 er det foretatt avsetninger på kr. 8.287.534,- for ikke utbetalte bevilgninger. Det er i det reviderte regnskapet tilbakeført kr 219.487,00 i forbindelse med avslutning av Bergens Tidendes ildsjelpriskonsept.

Nedenfor følger en kort omtale av prosjektene som mottok støtte fra Kavlifondet i 2010:

- **Speed School:** Strømmestiftelsens hurtigskole er en intensiv utdanning for barn som har gått glipp av skolegang i Mali, Burkina Faso og Niger. Målet med Strømmestiftelsens sitt Speed School-prosjekt er å hjelpe barna tilbake til

skolebenken. Noen av barna har vært tvunget til å slutte i grunnskolen, mens andre aldri har fått muligheten til å begynne i det hele tatt. Etter ni måneder med opplæring tar elevene ved Speed School en test. Dersom de består den, kan de starte i vanlig 3. eller 4. klasse. Målet med Speed School er å hjelpe barn tilbake på skolebenken – tilbake til fremtiden. Kavlifondet skal støtte Speed School i perioden 2010-2012, og Kavlifondets støtte gjør det mulig for mer enn 4000 barn å få skolegang i Burkina Faso.

- **Frelsesarmeen:** Kavlifondet har siden 2001 støttet mange ulike prosjekter i regi av Frelsesarmeen. For 2010 mottok Sally Ann, Frelsesarmeens julekonsert i Oslo, forebyggende og sosialt arbeid i Solheimsviken i Bergen og Frelsesarmeens overrislingsfond støtte. Sally Ann er Frelsesarmeens internasjonale konsept for rettferdig handel. Sally Ann forvandler menneskers liv og bekjemper fattigdom gjennom å fremme rettferdig handel. I dag sysselsettes mer enn 1000 personer i fire verdensdeler som lager kvalitetsprodukter basert på god design.
- **Kavlis forskningscenter for aldring og demens:** I 2003 var Kavlifondet med på å etablere et eget senter for demensforskning ved Haraldsplass Diakonale Sykehus i Bergen. Fra 2008 har forskningscenteret utvidet virksomhetsområde til også å gjelde aldring. Målet er å bidra til et bedre liv for eldre og personer med demens. Dette gjøres ved å utvikle et sterkt og tverrfaglig forskningsmiljø. Forskningscenteret ledes av professor dr.med. og overlege i geriatri Anette Hylén Ranhoff.
- **Nordisk demensprosjekt:** Kavlifondet støtter et internasjonalt forskningsprosjekt med deltakere fra Reykjavik, Bergen, Oslo, Stockholm, København, Roskilde, Kupio og Vilnius. Målet med prosjektet er å få testet ut en ny metode for diagnostisering av ulike demenssykdommer, å samle inn data hos pasienter som senere kan brukes til forskning, samt å kunne bedre skille mellom ulike demenssykdommer og mellom ”friske” og ”syke”. Nettverket bak prosjektet koordineres fra Karolinska Institutet i Stockholm, mens det angjeldende forskningsprosjektet ledes fra Landspítali University Hospital i Reykjavik.
- **Kids and Media:** Prosjektet bygger på BarneVaktens virksomhet, og innebærer etablering av engelskspråklige nettsider med rådgiving til foreldre knyttet til barns bruk av internett, mobil, spill og nye medier. Prosjektet går over fire år. I tillegg har Kavlifondet bevilget midler til oppstarten av en dansk utgave av BarneVakten. Støtten gjelder i første omgang for første prosjektår i 2010, med muligheter for videre støtte i ytterligere to år.
- **Health and Development International:** Den norske legen Anders Seim står sentralt i en stiftelse som tidligere har bidratt til å bekjempe guineaorm og elefantsyke. Et nytt prosjekt i Niger i Vest-Afrika har som mål å sterkt redusere tallet på kvinner som dør i forbindelse med fødsel med et særlig fokus på fødselsfistel. Kavlifondet støtter prosjektet slik at det geografisk kan utvides og oppskaleres fra 2010. Prosjektet er et godt eksempel på Kavlifondets satsing på ildsjeler og sosiale entreprenører.
- **De Unges Konsert:** Dette er Norges mest tradisjonsrike og anerkjente solistforum, og arrangeres av Bergen Filharmoniske Orkester. Over 500 unge og talentfulle

musikere har siden 1938 fått sin ilddåp som solist med et profesjonelt symfoniorkester. Kjente musikere som Truls Mørk, Håvard Gimse, Henning Kraggerud og Tine Thing Helseth har alle fått en god start på karrieren gjennom De Unges Konsert. I 2010 tok Kavlifondet initiativ til at De Unges Konsert for 2011 ble et nordisk prosjekt med prøvespill i flere nordiske byer.

- **Festspillene i Bergen:** Kavlifondet har i en årrekke støttet ulike arrangementer under Festspillene i Bergen. I 2010 mottok Festspillene støtte til Festspillenes uteprogram.
- **Vinterfestspill:** Kavlifondet støtter Vinterfestspill 2011 på Røros. Byen står på UNESCOs liste over verdens kultur- og naturarvsteder, og er et eventyr å besøke året rundt, ikke minst om vinteren. Røros og den nyrestaurerte kirken gir en særegen scenografi for konserter av høy internasjonal. Samarbeidsprosjektet Vinterfestspillene er bygd på idealisme og kvalitet. Bidragsyterne er førsteklasses kunstnere, offentlige og private støttespillere, frivillige, kulturarbeidere, styre og ledelse.
- **Totalitarismeforskning:** Nettverket for totalitarismeforskning ble dannet våren 2008 på Universitetet i Oslo og består av en styringsgruppe med professor Bernt Hagvtedt, professor Øystein Sørensen, professor Nina Witoszech og religionshistoriker Terje Emberland. I tillegg er en rekke personer og institusjoner i ulike deler av Norge tilknyttet nettverket. Utenfor Norge samarbeider nettverket med personer og institusjoner i Aarhus, Dresden, Oxford og Uppsala. Kavlifondet støtter tre prosjekter for perioden 2010-2011 i regi av nettverket: En revidert utgivelse av "Folkemordenes svarte bok", utgivelse av antologien "Ideologi og terror" samt et offentlig seminar om totalitære ideer og bevegelser.
- **Senter for Griegforskning:** Senteret er et samarbeidsprosjekt mellom Bergen Offentlige Bibliotek/Bergen kommune og Universitetet i Bergen. Bergen Offentlige Bibliotek huser den originale Griegsamlingen, og mesteparten av materialet er digitalisert og allment tilgjengeliggjort. Kavlifondet støtter senteret med å finansiere to professor II-stillinger i tre år.
- **K3 i regi av Ake-stiftelsen:** Et spleiselag for å bygge et hus/aktivitetssenter på Kvamskøgen utenfor Bergen. Stedet skal brukes av organisasjoner og lignende som ønsker å aktivisere og samle utsatt ungdom.
- **Fire Kavli-nominerte prosjekter:** Kavlifondet har bevilget midler til fire nye prosjekter i Kavli-landene Norge, Sverige, Danmark og Storbritannia. Støtten er bevilget av Kavlifondets styre etter at de ansatte i Kavli fikk anledning til å nominere prosjekter i sitt eget land.

For 2010 ble det besluttet at følgende fire prosjekter skal motta støtte:

Norge: Kreftforeningen, øremerket forskning. Kreftforeningen er Norges største ikke-offentlige bidragsyter til kreftforskningen.

Sverige: Min Stora Dag

Min Stora Dag er en stiftelse som samarbeider med alle universitetssykehus og de fleste barne- og ungdomsklinikker i Sverige. Målet er at syke barn under behandling får realisert en drøm, enten det for eksempel er møte med en kjent fotballspiller eller tur til et ridesenter. I tillegg arrangeres det gruppeaktiviteter, som konserter og andre spennende arrangementer. Stiftelsen har Prinsesse Madeleine som beskytter.

Danmark: Landsorganisationen af kvindekrisecentre LOKK)

LOKK er en interesseorganisasjon som har som formål å synliggjøre og styrke krisesentre i Danmark, som forebygger fysisk og psykisk vold mot kvinner og deres barn. Kavlifondet støtter et prosjekt i LOKKs regi som er rettet mot barnløse kvinner, som ofte har færre tilbud enn kvinner med barn. Det er opprettet en egen ”støttekasse” som kan brukes til etableringshjelp, psykologhjelp, fritidsaktiviteter og utdanning.

Storbritannia: Gibside School for pupils with learning difficulties er en skole for personer med lærevansker og spesielle behov. Den er plassert rett vest for Kavli sitt anlegg i Gateshead utenfor Newcastle. Kavlifondet skal blant annet skaffe nye lekeapparater på skolens uteområde. I tillegg skal vi finansiere kjøp av minibuss, slik at skolen kan ta elevene med på ekskursjoner og lignende.

- **Bokprosjekt om kritisk journalistikk:** Kavlifondet støtter utgivelsen av et lærebokprosjekt i undersøkende journalistikk, med Guri Hjeltnes og Morten Møller Warmedal som redaktører, og som skal utgis av Gyldendal Akademisk. Støtten skal benyttes til å honorere eksterne bidragsytere til boken.

6. UTSIKTER

Styret vil sammen med daglig leder fortsette omleggingen og utviklingen av fondets allmennyttige virksomhet.

Styret vil i 2011 særlig prioritere følgende tre oppgaver knyttet til den allmennyttige virksomheten:

- Øke flyten av aktuelle allmennyttige prosjekter innenfor de prioriterte områdene.
- Bygge ut et nettverk av aktører som også kan bidra med kompetanse til aktuelle allmennyttige prosjekter.
- Øke synligheten av fondet og prosjektene som mottar støtte.

Den forventede fortsatte positive resultatutviklingen for Kavlikonsernet gir nye muligheter for den allmennyttige virksomheten. Styret ønsker i tråd med dette å øke nivået for utdelingene i årene fremover. Styret innser at det vil ta tid å finne frem til egnede prosjekter samt bygge opp kapasitet og systemer for å kunne håndtere disse. Uansett må man regne med at størrelsen på de årlige tildelingene vil variere også i fremtiden.

Styret ser for øvrig meget positivt på Kavlifondets videre utvikling.

7. MILJØFORHOLD OG LIKESTILLING

Arbeidsmiljøet vurderes som godt. Fondet har hatt én mannlig fast ansatt i 2010. I tillegg er det ansatt tre mannlige personer (forskere) på deltid fra juli 2010 til juni 2012 som skal skrive historiebok om Kavli. Styret består av tre menn og én kvinne. Fondsstyret legger vekt på at begge kjønn er representert i styret. Fondets virksomhet har ingen negative innvirkninger på det ytre miljø utover vanlig kontor- og reisevirksomhet.

8. KONSERNREGNSKAP

Fondet har utarbeidet det konsernregnskapet som kreves for fondet sammen med næringsvirksomheten i henhold til regnskapslovens bestemmelser. Årsoverskuddet for konsernet er kr 90,951 mill. kr. før utdelinger til allmennyttig virksomhet.

Konsernregnskapet for Kavli Holding AS viser forløpet av næringsvirksomheten særskilt.

Konsernregnskapet for Kavli Holding AS ble fremlagt og vedtatt på generalforsamling 16. juni 2011 med et årsresultat etter skatt på kr. 78,835 mill. norske kroner. For øvrig vises til årsoppgjør for Kavli Holding AS.

9. FORTSATT DRIFT

Styret anser forutsetningene for fortsatt drift å være til stede i full utstrekning.

Bergen, 16. juni 2011.

Reidar Lorentzen
Styreleder

Aksel Mjøs
Styremedlem

Solfrid Lind
Styremedlem

Tor Andersen
Styremedlem

Harald Schjelderup
Daglig leder